

#E40#

Oostende – Brussel

een artistieke verbinding tussen Oostende en Brussel

E40 OOSTENDE – BRUSSEL

een artistieke verbinding tussen Oostende en Brussel

Onder de noemer **E40** werkt TAZ sinds 2008 aan de uitbouw van een **artistieke verbinding tussen Oostende en Brussel**. Dit op vlak van begeleiding en presentatie van jonge en beginnende kunstenaars én grootschalig toonmoment van Brusselse en Brussel-related professionele kunst.

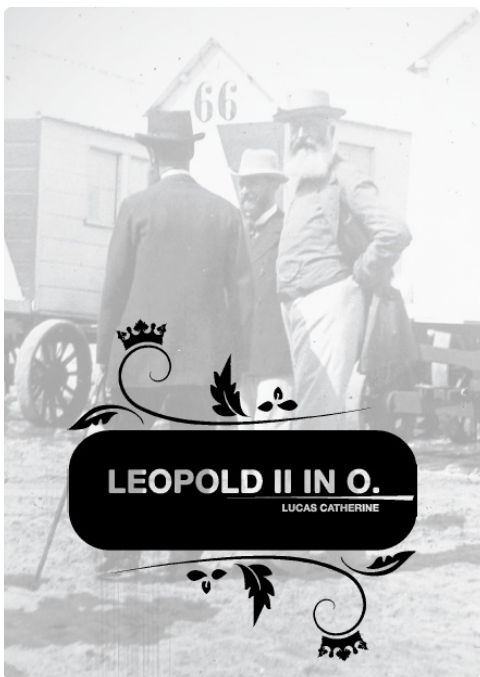
Het project zit in een ontwikkelingsstadium en heeft tijdens de laatste editie '2009' een meer dan stevige impuls gekregen dankzij de centrale gasten Jan Goossens en Arno Hintjens. Met Oostende als Brussels' favoriete badstad en speeltuin van Leopold II was de historische band tussen Brussel en Oostende duidelijk gesteld. En met de eerste Belgische snelweg E 40 en de treinverbinding met Laken was ook de (heen en weer) bereikbaarheid voor een groot publiek voor handen.

Het kosmopolitische van beide steden werd door beide centrale gasten sterk benadrukt en uitte zich in het tonen van een aantal allochtone en Franstalige producties op het festival. Ons publiek bleek gretiger dan we dachten want deze (boventitelde) voorstellingen waren op een mum van tijd volboekt en kregen staande ovaties.

Omdat Brussel als, Belgisch en Europees, meetingpoint van nationaal en internationaal talent steeds belangrijker wordt, willen we de samenwerking met Brussel intensifiëren en structureel **inschrijven** binnen de opdracht van TAZ (Theater aan Zee).

Eveneens heeft Oostende, net als Brussel, een grote transitmigratie (zowel legaal als illegaal) met zijn heel specifieke problemen.

Op de volgende pagina's een kort overzicht van wat voorbij is en wat nog komen gaat!

Stadswandelingen en wandelboekje over Leopold II in O.; realisatie TAZ#2009

2008: JONG WERK TUSSEN OOSTENDE EN BRUSSEL

E40 is oorspronkelijk ontstaan vanuit een gezamenlijke zoektocht naar meer diepgang en efficiëntie in de omkadering van jong theaterwerk. Initiatiefnemers zijn twee festivals die al vanaf hun eerste editie het werk van jonge podiumkunstenaars hoog in het vaandel voeren: **TAZ** in Oostende en **Bâtard** in Brussel. Deze dialoog werd al snel een gesprek met andere partners in het veld: het Vlaams Theater Instituut (Brussel) en een aantal kunstencentra en werkplaatsen; organisaties die al langer samenwerken met beide festivals: Beursschouwburg (Brussel), Buda (Kortrijk), nOna (Mechelen), STUK (Leuven), Campo (Gent) e.a.

E40 staat zo in de eerste plaats voor een professioneel netwerk van organisaties die jong theaterwerk in de brede betekenis van het woord (ook dans, performance, installaties...) een warm hart toedragen. TAZ in Oostende en Bâtard in Brussel fungeren daarbij als een "antenne": beide festivals volgen in België en Nederland intensief het jonge podiumveld op; in samenspraak met partners – kunstencentra en andere – worden vervolgens verbindingen gemaakt. Op deze manier wordt een groter geheel van opties en activiteiten voor jonge theatermakers in kaart gebracht en kunnen de betrokken huizen hun respectieve werking nog beter op elkaar afstemmen. Dit resulteert in concrete acties –zoals verderop beschreven.

Laureaat Jong Theater 2009: Arend Pinoy met *Talking about Kevin*

2009: BRUSSEL CENTRALE GAST IN OOSTENDE

Vorige editie werd een stap verder gezet en bewust gekozen voor twee Brusselse centrale gasten: Jan Goossens van KVS omwille van zijn unieke, discipline overschrijdende, stadsproject en Arno Hintjes als Europese Brussel-Oostende muzikant.

Jan Goossens (KVS): Samen met Arno heb ik geprobeerd om de gelijkenissen tussen Brussel en Oostende in de kijker te plaatsen. Je kunt dat anekdotisch bekijken - Brussel naar Oostende halen - maar waar het ons natuurlijk om gaat is dat cultuur een belangrijke rol te spelen heeft in de samenleving. Eén van de dingen die de cultuursector kan bewerkstelligen, is een platform aanbieden voor de enorme diversiteit die er is - een diversiteit die mensen niet altijd willen onderkennen, of als iets positiefs willen zien. Eigenlijk is de achterliggende gedachte - ook bij ons programma voor TAZ - dat er geen enkele stad in Vlaanderen homogeen wit en Vlaams is.

Arno: Vandaar ook de idee om Brussel naar Oostende te brengen. Echte Brusselaars, dat bestaat niet. Brussel is een 'stoemp', een 'melting pot' van verschillende culturen. Oostende is ook zo, maar anders.

Graffiti realisatie tijdens TAZ#2009

De Brusselse culturele stoemp die de twee curatoren van TAZ#2009 in Oostende presenteerden, voegde aan het E40 project, naast een bestaande jonge component, ook een ervaren invulling. De zalen liepen vol vorige zomer in Oostende voor artiesten uit Brussel – en dus met kruisbestuivingen tussen disciplines, landen en talen: Wim Vandekeybus, Dieudonné Kabongo, Rebecca September, Raven Ruëll, Ruud Gielens, Haider Al Timimi, Bruno Vanden Broecke, David Van Reybrouck, Sam Touzani, François Beukelaers, Faustin Linyekula, Jan Decorte,... en natuurlijk Arno met zijn schare internationale gastmuzikanten. Met werk dat tijdens de afgelopen theaterseizoenen vaak in Brussel of het professionele binnenland is blijven hangen.

Wouter Hillaert in De Standaard (10/08/09): 'Theater aan Zee – inclusief haar specifieke context van zon, zee en vakantiestemming – bleek voor veel van deze Brusselse kunstenaars een revelatie. Hetzelfde werk in dit zomerkunstenfestival kunnen presenteren, voor uitverkochte zalen en een nieuwsgierig publiek dat in haar diversiteit de eigen professionele sector onzichtbaar maakt... Het zijn troeven waar veel cultuurhuizen alleen maar van kunnen dromen. (...)

Het publiekssucces was dit jaar zelfs zo opvallend dat cultuurbeleidsmakers die

openbare functie van festivals meer zouden kunnen onderkennen. In een theaterlandschap waarin (te) veel geproduceerd wordt voor te weinig presentatiekansen, lijken festivals als TAZ de opening bij uitstek naar een diverser publiek. (...)

In plaats van te focussen op creatie en bij gezelschappen de druk te verhogen wat betreft publieksparticipatie, kan de overheid beter festivals steunen die door hun sociale doelstelling zelfs uitdagender werk verkocht krijgen aan wie daar anders niet de weg naar vindt. Om Jan Goossens te citeren: 'Pas hier op TAZ komen onze KVS-producties echt thuis.'

Deze mooie woorden indachtig wil TAZ verder gaan en een continuïteit opbouwen met de Brusselse podiumsector. Niet enkel via presentatie maar ook via een intense samenwerking met zowel jong geweld als bezadigder werk.

Naast de intense contacten met KVS (Jan Goossens) en Bâtard (Séba Hendrickx) wordt verder regelmatig artistiek Brussels overleg gepleegd met de Beursschouwburg (Cis Bierinckx), Workspace Brussels (Koen Kwanten), Kaaitheater (Guy Gypens, Katleen Van Langendonck en Hugo Vanden Driesche), De Pianofabriek (Linda Suy), de Franstalige werkplaats L'L (Matthieu Goeury) e.a..

Vanzelfsprekend worden ook de Brusselse kunstopleidingen (P.A.R.T.S., RITS, INSAS e.a.) op de voet gevolgd.

Publiek tijdens de ode aan James Ensor en Bob Dylan met het wandtapijt van Ensors 'De Intocht van Christus te Brussel' op de achtergrond van het concert.

2010: E40 MET TWEE RIJSTROKEN: JONG EN ERVAREN

Overtuigd door de passage vorige zomer van curatoren Jan Goossens en Arno, heeft TAZ de intentie om vanaf de nieuwe beleidsperiode (2010 - 2012) de verbinding Oostende en Brussel via **twee rijstroken** uitgebreid te bestendigen. Dit volgens de filosofie van het festival, dat sinds het begin een uniek programma van zowel **beginnende als ervaren kunstenaars** presenteert.

Naast de presentatie is de ontmoeting en kennismaking met elkaars werk van cruciaal belang: het zoeken versus het zekere, nieuwsgierigheid versus stabiliteit: kortom 'jong' versus 'wijs'!

E40 "JONG"

- wil enerzijds het **netwerk** van en voor beginnende, jonge podiumkunstenaars tussen Oostende en Brussel in kaart brengen en versterken – met vanzelfsprekende afritten richting E 19 en elders.
- wil anderzijds de podiumsector engageren om kennis en ervaring te delen met beginnende kunstenaars en hen zo een alternatief **educatief kader** aan te bieden, ingebed in en ondersteund door de beroepspraktijk - als aanvulling op de bestaande onderwijsinstellingen.
- Initiatiefnemers zijn TAZ (Oostende) en Bâtard (Brussel), in samenwerking met VTi en Beursschouwburg (Brussel)
- Wordt gecoördineerd en opgevolgd door TAZ en VTi
Partners: Vrijstaat O., Oostende / KVS, Brussel / Bronks, Brussel / deBuren, Brussel / Buda, Kortrijk / Campo, Gent / nOna, Mechelen / STUK, Leuven / De Pianofabriek Kunstenwerkplaats, Brussel / De Werf, Brugge / FABULEUS, Leuven / ccBe, Berchem / de Theatermaker, Antwerpen / De Brakke Grond, Amsterdam / Huis van Bourgondië, Maastricht / Kopergietery, Gent / luxemburg, Antwerpen en vele anderen.

CONCREET:

- Onderhouden van nauw contact met de verschillende kunstopleidingen, stimuleren van contacten tussen verschillende studentengroepen door initiatieven tijdens het festival (bv. de spelmarathon 'Nachtspeel' tijdens editie 2010 of daarnaast (zie verder).
- Organisatie van minimaal een *jaarlijkse (net)werk-tweedaagse* met workshops en debat voor beginnende (podium)kunstenaars, altemnerend georganiseerd in Oostende en Brussel door Vlaams Theater Instituut en mee gedragen door de beide festivals en stad Oostende en Brusselse (Beursschouwburg, deBuren) en andere partners (Vrijstaat O., L'L, ...).
Info: www.vti.be/ehio en www.vti.be/firstaidbxl
- *artistiek/inhoudelijke begeleiding* van beginnende podiumkunstenaars tijdens hun respectief werkproces.
  - Inhoudelijke feedback en mentorschap op de festivals waar jong werk gepresenteerd wordt (TAZ en Bâtard in de eerste plaats)
  - Mogelijkheden tot residenties voor onderzoek en tot afmonteren in studio's van partnerhuizen
  - Jaarlijkse organisatie van meerdere *zeeklassen*: workshops van 5 of 10 dagen met ervaren artiesten: in samenwerking met STUK, nOna, Campo, Buda, de Pianofabriek Kunstenwerkplaats, e.a.

E40 "ERVAREN"

- Wil een artistieke verbinding vanuit Oostende opzetten met Brussel, op vlak van presentatie van *Brussels based* podiumkunst en muziek. Dit omwille van het cultureel rijke en zeer diverse aanbod.
- Wil de aandacht vergroten voor Brusselse grote namen uit de theater-, dans- en muziekwereld door hen een plaats te geven in een breed zomerkunstenfestival (meer dan 25.000 tickets tijdens TAZ#2009)
- TAZ wil tevens de Brusselse culturele (im)migratie tonen aan een ruim en divers publiek buiten de grootstedelijke Brusselse context.
- Wil de zichtbaarheid vergroten van individuele, vaak internationale, kunstenaars die Brussel uitkozen als artistieke uitvalsbasis en die nu, al te vaak, in de grootstedelijke werkplaatsen blijven hangen.
- Wil de diversiteitsstoemp die eigen is aan Brussel doortrekken naar Oostende, zowel artistiek als vanuit publiekswerking.

CONCREET:

- Jaarlijkse aanwezigheid van kunstenaars uit Brussel garanderen op het zomerfestival in Oostende, in samenspraak met de curatoren en de programmatoren van TAZ – rekening houdend met het volledige programma (voor editie 2010 zie verder)
- De Brusselse verbinding expliciet opnemen in de communicatie rond het festival
- Gesprekspartners: KVS, Beursschouwburg, Kaaitheater, KunstenFestivaldesArts, Bronks e.a.

2010: BRUSSEL BASED. (ONDER VOORBEHOUD)

Hierboven de ideeën , hieronder de praktijk:

Curator muziek TAZ #2010: Brussels Jazz Orchestra (BJO)

Geen evidente keuze voor een publieksfestival!

Als curator drukken zij hun stempel op het populaire TAZ muziek luik. Dit doen ze via het eigen repertoire, compositieopdrachten, coproductie & varia en uiteraard ook door hun artistieke verwanten en voorbeelden uit te nodigen.

Eigen repertoire:

- **Mama Africa – Tutu Puoane / Brussels Jazz Orchestra** : Een muzikale ode aan Zuid-Afrika met zangeres Tutu Puoane in een hoofdrol. BJO en Tutu maakten samen een selectie uit het rijke aanbod van Zuid-Afrikaanse songs. Waarbij je niet naast het oeuvre van Miriam Makeba kan, één van de grootste artiesten die Zuid-Afrika gekend heeft en wiens songs tot het muzikale erfgoed behoren.
De playlist werd door een team van BJO arrangeurs herwerkt tot arrangementen die het unieke BJO label dragen: spannend en avontuurlijk met voor de gelegenheid een vleugje Afrika.
- **A Jimi Hendrix big band experience featuring Manu Codjia (gitaar) & Mauro (ov...)**
de extraverte rocksound van Jimi Hendrix vervat in explosieve big band arrangementen van de Itpavloaliaanse arrangeur Mario Corvini met het Frans gitaarwonder Manu Codjia en Mauro – met andere woorden, topingrediënten voor een legendarische tribute.

Compositie opdracht:

- **Wannes Cappelle:** Wannes Capelle, frontman van Het Zesde Metaal, was muzieklaureaat TAZ#2005. Samen met musici van het Brussels Jazz Orchestra verbouwen hij en arrangeur Gyuri Spies, speciaal voor TAZ, zijn songs (van de CD 'Akkatamets')tot een project waarin het West-Vlaams verheven wordt tot het meest swingende dialect der Lage Landen.

Coproductie en varia:

- **Vliegen tot de Hemel:** Met deze productie maken Michael De Cock, Gerda Dendooven, Lynn Cassiers, Frank Vaganée en BJO een disciplineoverschrijdende voorstelling. Michael De Cock schrijft de tekst. Frank Vaganée componeert muziek die BJO uitvoert, Lynn Cassiers zingt.

De Cock bewerkt voor 'Vliegen tot de hemel' twee oeroude vader-zoon verhalen. Het verhaal van Daedalus en Icarus en dat van Theseus en Aegeus. Het eerste gaat over de rebellie van de zoon, met de bekende noodlottige afloop, in het tweede stort een vader zich van de rotsen omdat hij denkt dat zijn zoon gestorven is.

Een zinnenprikkelende voorstelling en een totaalervaring waarbij verhaal, muziek en beelden evenwaardig zijn en elkaar versterken.

- **Ballroom met Tutu Puoane:** zondagnamiddagvoorstelling
Een namiddag vol nostalgie waarbij het Brussels Jazz Orchestra de dans leidt en zangeres Tutu Puoane songs uit de swinging fifties en roaring sixties vertolkt. Een 'Ballroom matinee'

voor senioren in de traditie van de vroegere grootse dansnamiddagen met uitgebreide orkesten.

Put on those dancing shoes!

- Nachtelijke **jamsessies** in club Terminus met wisselende en beperktere bezetting

Verwanten (deze zijn nog onder voorbehoud)

- **Daan** (Brussel)
- **David Linx** (Brussel)
- **New Cool Collective en Jules Deelder**
- **Neeka**
- **Think of one**
- **Brazzaville**
- ....

Bruxelles minuit

Via deze format willen we in onze Club (Club Terminus) een aantal Brusselse huizen de kans geven zichzelf voor te stellen: Het betreft huizen die muzikaal een nieuw verhaal vertellen en dikwijls heel kleinschalig een uitdagend parcours samenstellen zoals Les Ateliers Claus, Kandelaarshuis, Music Village...

Ons reguliere publiek krijgt bijna nooit de kans om deze waardevolle, soms experimentele en grootstedelijke, labo's te ontdekken.

De Brusselse Theaterselectie

Los van de selectie van de centrale gast Theater (Michael Decock) is er, in samenspraak, een selectie gebeurd van waardevolle Brusselse voorstellingen waarvan wij denken dat ze representatief zijn voor Brussel en een aanvulling vormen op het reguliere programma.

- **Marollenopera** (Les Brigittines - Walter Huss)
- **Weg** (KVS - Josse De Pauw, Peter Vermeersch en Pierre Vervloessem)
- **We people** (Union Suspect – Ruud Gielen)
- **Bezette stad** (KVS -Ruud Gielen en Jeroen Perceval)
- **Philoktetes** (KVS – Raven Ruell)

Familietheater en animatie

De gedrevenheid van het Brussels 'centrum West Molenbeek' staat symbool voor de participatie idee die zowel in Brussel als Oostende groeit. Participatie, integratie en nieuwsgierigheid zijn attitudes die we onze (vooral jongste) bezoekers willen meegeven vanuit onze eigen maatschappelijke opdracht.

- **Fanfakids**

Jong Werk

Jaarlijks worden een aantal gezelschappen uit o.a. de Brusselse podiumopleidingen uitgenodigd naar Oostende (bv. RITS, P.A.R.T.S., ...). De intrinsieke dynamiek van het Brussels cultuurplan overtuigde ons ook om intensere contacten op te zetten met het Franstalige kunstenveld en -opleidingen (o.a. INSAS in Brussel, Conservatoire de Liège, Theatre National, Maubeuge uit Mons...). Los van de Brusselse scène en een paar individuele initiatieven is er heel weinig doorstroming en kennis van de ene gemeenschap naar de andere.

Festivalthema

Omwille van de Oostendse (en Brusselse) realiteit en de betrokkenheid van curator Michael Decock wordt de onderliggende guide-line van TAZ het thema **migratie**. Voor beide steden is dit een zeer actueel gegeven: De fysische migratie (binnenkomen via Brussel en buiten via Oostende...) en de problemen die hiermee gepaard gaan bepalen een belangrijk stuk van het sociaal verkeer binnen de respectieve gemeenschappen. TAZ wil ook hier zijn steentje bijdragen zowel in de discussie als in de perceptie door een ruim publiek van deze, vaak ongenueanceerd voorgestelde, problematiek.

Decock volgde gedurende een jaar een aantal vluchtelingen. Beginpunt was hun geboorteland en eindpunt Londen. Stephan Vanfleteren voorzag de teksten van De Cock van fotomateriaal. Het is een fascinerende, warme vertelling over mensen die hun geluk zoeken en het al of niet vinden via een keiharde en dikwijls mensonterende trektocht.

Naast de **boekvoorstelling** gaat TAZ ook aan de slag met zowel tekst als beeldmateriaal: Samen met de voorstelling 'Saw it on television/Didn't understand' –die speelt in een container op het Oostendse containerpark en de verhalen vertelt van (en door) deze mensen, komt er een, letterlijk, **reizende fototentoonstelling** met het werk van Vanfleteren. Een aantal camion's van een grote transportfirma (Maenhout) krijgen nieuwe bache's met de foto's erop: De realiteit tonen zoals ze is: bijna onzichtbaar maar altijd weer en op onverwachte plekken, wordt je ermee geconfronteerd. De camions net zoals deze mensen, altijd 'on the run' – tussen geboorteplaats en het mogelijke nieuwe thuisfront. Ook op andere relevante plekken kom je de beelden tegen: onder de prikkeldraad die het Schengen gebied markeert, op containers in de haven, aan kraakpanden....

Hiphop als cultuuruiting met de vinger aan de pols van de, meestal, allochtone bevolking kan een hulp zijn in integratie en begrip voor deze problematiek.

De geëngageerde Marokkaanse hip hop/rapartiest BIGG zal met de Brusselse hiphopgroep Souterrain een uniek concert geven. Zowel in Marokko als bij de jongeren van de Marokkaanse diaspora is Bigg immens populair. Rival van Souterrain is het boegbeeld van de hiphopcultuur in Brussel. Dit concert gebeurt in samenwerking met 'DAARKOM vzw' –Het Vlaams-Marokkaans cultuurhuis van Brussel.

BESLUIT

In overleg met de Brusselse partners werd het bovenstaande geselecteerd. Het is een behoorlijk overzicht, voor beginners, van wat leeft en bruist in Brussel. Van grote zaalvoorstellingen over big band tot de kleine gespecialiseerde labo's en participatieproducties. Het is een hele boterham om aan het bestaande programma toe te voegen maar het is belangrijk niet te fragmentarisch te selecteren.

TAZ beschikt niet over de middelen om dit, ideale, scenario optimaal uit te voeren. Uiteraard zijn een aantal basiskosten om het project ordentelijk neer te zetten ten laste van TAZ.

Hier een overzicht van de (geschatte) extra kosten.

- De globale kost voor BJO bedraagt +/- 100.800 €
  - o Uitkoopsommen/arrangementen/repetities 85.000
  - o Logistiek/auteursrechten/catering/overnachtingen/extra techniek 15.800
- Het professionele Brusselse theaterluik (inclusief familietheater) kost 85.000 €
  - o Uitkoopsommen 53.000 €
  - o Logistiek/auteursrechten/catering/overnachtingen/extra techniek 32.000 €
- Het meer educatieve luik E 40 "jong" is begroot op 64.700 euro (vergoedingen 46.250 en productiekosten 18.450).
- Bruxelles minuit (6 huizen à 2000 €) is begroot op 12.000 €

Samen is dit 262.500 €

Onze organisatie kan dit niet volledig zelf dragen en vraagt een bijdrage om de belangrijke Brusselse link op een waardevolle manier te positioneren binnen het festival. Ook het educatieve (jong werk) project vraagt veel aandacht en vergt een permanente inzet van mensen en middelen. De eigen middelen om dit project mogelijk te maken bedragen (zoals voorzien in de begroting) 118.000 €. Wij vragen een tegemoetkoming van **144.500 €**.

De overhead van het festival zal zorgen voor de nodige communicatie, de technische ondersteuning, personeel en boekhoudkundige verwerking om deze voorstellingen in de meest optimale voorwaarden te presenteren en naadloos op te nemen in het totale festival.

Het TAZ Team

TAZ#2010

THEATERAANZEE.BE OOSTENDE 29/07 - 07/08

TAZ wordt georganiseerd door TarTarT vzw

Artistieke leiding en algemene coördinatie

Luc Muylaert
0477.69.25.35
luc.m@tartart.be

Zakelijke Leiding

Stefan Tanghe
0475.48.28.17
stefan.t@tartart.be

Maatschappelijke zetel

Vaardijk Zuid 31
8432 Leffinge
BTW nr. 0474.824.502
Reknr KBC:738-0052618-66

Postadres

Jan Declerckstraat 2
8400 Oostende

www.theateraanzee.be # theateraanzee@tartart.be